

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2024-2025
Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

| | |
|---|--|
| 1.1. Instituția de învățământ superior | Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia |
| 1.2. Facultatea | de Drept și Științe Sociale |
| 1.3. Departamentul | de Științe Juridice și Administrative |
| 1.4. Domeniul de studii | Drept |
| 1.5. Ciclul de studii | Licență |
| 1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO | Drept / avocat – 261101, juriconsult – 261102, consilier juridic – 261103 |

2. Date despre disciplină

| | | | | | | | |
|--|-----------------------------|-------------------|----------|---------------------------------------|---------------|---|----------|
| 2.1. Denumirea disciplinei | DREPT CONSTITUȚIONAL | | | 2.2. Cod disciplină | DR I 2 | | |
| 2.3. Titularul activității de curs | Lect.univ.dr.Mihaela SIMION | | | | | | |
| 2.4. Titularul activității de seminar / laborator | Lect.univ.dr.Mihaela SIMION | | | | | | |
| 2.5. Anul de studiu | I | 2.6. Semestrul | I | 2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP) | E | 2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă) | O |

3. Timpul total estimat

| | | | | | |
|--|-----------|---------------------|-----------|---------------------------|-----------|
| 3.1. Numar ore pe saptamana | 4 | din care: 3.2. curs | 2 | 3.3. seminar/laborator | 2 |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ | 56 | din care: 3.5. curs | 28 | 3.6. seminar/laborator | 28 |
| Distribuția fondului de timp | | | | | ore |
| a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe | | | | | 58 |
| b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren | | | | | 5 |
| c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri | | | | | 30 |
| d. Tutoriat | | | | | - |
| e. Examinări | | | | | 1 |
| f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.) | | | | | - |

| | |
|--|------------|
| 3.7 Total ore studiu individual (a+b+c) | 94 |
| 3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4) | 56 |
| 3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8) | 150 |
| 3.10 Numărul de credite** | 6 |

4. Precondiții

| | |
|--------------------|---|
| 4.1. de curriculum | - |
| 4.2. de competențe | - |

5. Condiții

| | |
|--|--|
| 5.1. de desfășurare a cursului | <i>-se vor respecta în mod strict orarul de desfășurare al cursului și regulile de disciplină (limbaj și comportament adecvat, păstrarea ordinii și liniștii etc.) - baza materială a sălii de curs trebuie să includă laptop și videoproiector/ tablă smart, acces la internet.</i> |
| 5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului | <i>-laptop și videoproiector/ tablă smart, acces la internet.</i> |

6. Competențe specifice acumulate

| | |
|--|---|
| Competențe/rezultate ale învățării | R1/C1 Capacitatea de a analiza probe (în materie penală, civilă sau alt domeniu al dreptului) sau documentația juridică privind o cauză – 2 credite R3/C3 Cunoașterea, interpretarea și respectarea legislației din diferitele domenii ale dreptului pentru a urma procedurile corecte de instrumentare a cauzisticii – 2 credite R6/C6 Acordarea de consultanță juridică în diferitele ramuri ale dreptului, pentru a se asigura că acțiunile justițiabililor sunt conforme cu legea – 2 credite |
| Competențe transversale | - |

7. Obiectivele disciplinei

| | |
|---------------------------------------|--|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | Înțelegerea unor noțiuni și categorii fundamentale de drept constituțional și de protecție a drepturilor fundamentale în România |
| 7.2 Obiectivele specifice | La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții: -au asimilat noțiuni și categorii fundamentale ale dreptului constituțional (constituție, supremația constituției, control de constituționalitate, drepturi și libertăți fundamentale). -au înțeles locul ramurii de drept constituțional în cadrul sistemului de drept românesc și a importanței Constituției, ca lege fundamentală a statului. -au asimilat cunoștințe legate de protecția drepturilor și libertăților fundamentale |

| | |
|--|---|
| | - vor fi capabili să utilizeze noțiunile și conceptele juridice pentru a argumenta o soluție într-un litigiu constituțional concret |
|--|---|

8. Conținuturi

| 8.1 Curs | Metode de predare | Observații |
|--|---|---------------------|
| <i>Cursul 1 Introducere în dreptul constituțional</i> 1.1 Noțiune. Trăsăturile dreptului constituțional 1.2 Raporturile juridice de drept constituțional 1.3 Locul dreptului constituțional în sistemul dreptului 1.4 Izvoarele dreptului constituțional | Expunerea, conversația euristică, problematizarea | 2ore/curs/săptămână |
| <i>Cursul 2 Teoria generală a Constituției</i> 2.1 Definiția Constituției 2.2 Formele Constituției 2.2.1 Constituția scrisă și constituția cutumiară 2.2.2 Constituția rigidă și constituția flexibilă 2.3 Conținutul Constituției | Expunerea, conversația euristică, problematizarea | 2ore/curs/săptămână |
| <i>Cursul 3 Teoria generală a Constituției</i> 3.1 Elaborarea Constituției 3.1.1 Calea democratică 3.1.2 Calea autoritară 3.2 Revizuirea Constituției 3.3 Procedura de revizuire a Constituției României 3.4 Suspendarea Constituției 3.5 Abrogarea Constituției | Expunerea, conversația euristică, problematizarea | 2ore/curs/săptămână |
| <i>Cursul 4 Dezvoltarea constituțională a României</i> 4.1 Perioada preconstituțională 4.2 Perioada formării statului român modern (1860-1940) 4.3 Perioada celui de-al doilea război mondial 4.4 Perioada constituțiilor socialiste (1948-1989) 4.5 Perioada actelor constituționale (1989-1991) 4.6 Constituția din 1991 | Expunerea, conversația euristică, problematizarea | 2ore/curs/săptămână |
| <i>Cursul 5 Protecția Constituției</i> 5.1 Definiția controlului de constituționalitate a legilor 5.2 Condițiile exercitării controlului de constituționalitate 5.3 Justificarea controlului de constituționalitate 5.4 Clasificarea controlului de constituționalitate al legilor 5.4.1 Controlul exercitat de un organ politic 5.4.2 Controlul exercitat de un organ independent fata de autoritatea politica | Expunerea, conversația euristică, problematizarea | 2ore/curs/săptămână |

| | | |
|--|--|----------------------------|
| <p>Cursul 6 Protecția Constituției 6.1 Controlul difuz de constituționalitate 6.2 Controlul concentrat de constituționalitate 6.3 Protecția constituției în statele Uniunii Europene 6.4 Evoluția controlului constituționalității legilor în România</p> | <p>Expunerea, conversația euristică, problematizarea</p> | <p>2ore/curs/săptămână</p> |
| <p>Cursul 7 Curtea Constituțională a României 7.1 Definiție 7.2 Organizare 7.3 Atribuții – juridictionale; - politice</p> | <p>Expunerea, conversația euristică, problematizarea</p> | <p>2ore/curs/săptămână</p> |
| <p>Cursul 8 Cetățenia română 7.1 Noțiune. Reglementare juridică 7.2 Principiile cetățeniei române 7.3 Modalități de dobândire a cetățeniei române 7.3.1 Dobândirea de drept 7.3.2 Dobândirea ca urmare a emiterii unui act administrativ individual (repatrierea și încetățenirea)</p> | <p>Expunerea, conversația euristică, problematizarea</p> | <p>2ore/curs/săptămână</p> |
| <p>Cursul 9 Cetățenia română 8.1 Pierderea cetățeniei române 8.1.1 Pierderea de drept 8.1.2 Retragerea și renunțarea la cetățenia română 8.2 Dovada cetățeniei române 8.3 Situații speciale legate de cetățenie 8.4 Dubla cetățenie 8.5 Cetățenie de onoare 8.6 Cetățenia Uniunii Europene</p> | <p>Expunerea, conversația euristică, problematizarea</p> | <p>2ore/curs/săptămână</p> |
| <p>Cursul 10 Drepturile și libertățile fundamentale 9.1 Noțiunea de drepturi și libertăți fundamentale 9.2 Clasificarea drepturilor fundamentale 9.3 Principiile aplicabile drepturilor fundamentale 9.3.1 Principiul universalității 9.3.2 Principiul egalității în drepturi 9.3.3 Principiul bunei credințe 9.3.4 Principiul caracterului excepțional al restrângerii drepturilor și libertăților fundamentale 9.3.5 Principiul neretroactivității 9.3.6 Principiul priorității reglementărilor internaționale 9.3.7 Principiul liberului acces la justiție</p> | <p>Expunerea, conversația euristică, problematizarea</p> | <p>2ore/curs/săptămână</p> |
| <p>Cursul 11 Drepturile care asigură libera dezvoltare a personalității umane 10.1 Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică 10.2 Libertatea individuală</p> | <p>Expunerea, conversația euristică, problematizarea</p> | <p>2ore/curs/săptămână</p> |

| | | |
|--|--|---------------------|
| 10.3 Dreptul la liberă circulație 10.4 Dreptul la viață intimă, familială și privată 10.5 Secretul corespondenței 10.6 Inviolabilitatea domiciliului 10.7 Libertatea conștiinței, gândirii și religiei | | |
| <i>Cursul 12 Drepturile social-politice</i> 11.1 Libertatea de exprimare 11.2 Libertatea întrunirilor 11.3 Dreptul de asociere 11.4 Dreptul de petiționare 11.5 Dreptul la informație | Expunerea, conversația euristică, problematizarea | 2ore/curs/săptămână |
| <i>Cursul 13 Drepturile social-economice</i> 12.1 Dreptul la învățătură 12.2 Dreptul la ocrotirea sănătății 12.3 Dreptul la cultură 12.4 Dreptul la un mediu sănătos 12.5 Dreptul la muncă și protecție socială a muncii 12.6 Dreptul la grevă 12.7 Dreptul de proprietate 12.8 Dreptul la moștenire 12.9 Libertatea economică 12.10 Dreptul persoanei vătămate printr-un act al unei autorități publice | Expunerea, conversația euristică, problematizarea | 2ore/curs/săptămână |
| <i>Cursul 14 Drepturile exclusiv politice. Îndatoririle fundamentale ale cetățenilor</i> <i>Apărarea drepturilor fundamentale prin instituția Avocatului Poporului</i> 13.1 Dreptul de a alege și a fi ales 13.2 Îndatoririle fundamentale 13.1.1 Îndatorirea de fidelitate față de țară 13.2.2 Îndatorirea de apărare a țării 13.2.3 Îndatorirea de a contribui financiar la cheltuielile publice 13.2.4 Îndatorirea de a exercita cu bună-credință drepturile și libertățile 13.3.1 Istoricul instituției Avocatului Poporului 13.3.2 Reglementare constituțională și legală a instituției Avocatului Poporului 13.3.3 Organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului 13.3.4 Atribuțiile Avocatului Poporului | Expunerea, conversația euristică, problematizarea | 2ore/curs/săptămână |
| Bibliografie Legislație 1. Constituția României 2. Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale 3. Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului | | |

4. Legea nr.21/1991 privind cetățenia română
5. Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului

Doctrina

1. Mihaela Simion, *Drept constituțional*, curs în format electronic;
2. Ștefan Deaconu, *Drept constituțional*, ediția 5, editura CH Beck, 2022;
3. Mircea Criste, *Drept constituțional. Un drept al cetățeanului*, editura Universul Juridic, 2019;
4. Bianca Selejan-Guțan, *Drept constituțional și instituții politice*, vol.I, ediția a 4-a, Editura Hamangiu, 2020;
5. Marieta Safta, *Drept constituțional și instituții politice*, vol.I Teoria generală a dreptului constituțional. Drepturi și libertăți, ediția a 7-a, revizuită, 2021;
6. Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, *Constituția României. Comentariu pe articole*, Ediția 3, Editura CH Back, 2022.

| 8.2 Seminar-laborator | | |
|---|--|------------------------|
| 1. Noțiunile de drept, drept subiectiv, drept obiectiv, drept pozitiv, drept public, drept privat. Locul dreptului constituțional ca disciplină de studiu. Caracteristicile raporturilor juridice de drept constituțional. Supremația constituției. Izvoarele dreptului constituțional român. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 2. Noțiunea de Constituție. Constituția scrisă și cutumiară. Constituția rigidă și suplă. Conținutul normativ al Constituției. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 3. Adoptarea constituției pe cale democratică sau pe calea autoritară. Revizuirea constituției (autoritatea competentă, procedură). Suspendarea constituției. Abrogarea constituției. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 4. Dezvoltarea constituțională a României. Constituțiile române din 1866, 1923, 1938, 1948, 1952 și 1965. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 5. Controlul constituționalității legilor: definire, condiții, justificare. Apariția controlului de constituționalitate (procesul Marbury v. Madison) | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 6. Clasificarea formelor de control a constituționalității legilor. Apariția și evoluția controlului de constituționalitate în România (procesul Societății de tramvaie) | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 7. Curtea Constituțională a României Organizare. Funcționare. Controlul constituționalității legilor. Atribuții politice. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |

| | | |
|--|--|------------------------|
| Conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice | | |
| 8. Cetățenia română. Reglementare legală, principii ale cetățeniei române. Modurile de dobândire a cetățeniei în dreptul românesc. Procedura dobândirii cetățeniei române | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 9. Cetățenia română. Pierderea cetățeniei române. Retragere <i>versus</i> renunțare la cetățenie. Modul de dovedire al cetățeniei. Corelația dintre cetățenia română și cetățenia U.E. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 10. Noțiunea de drepturi fundamentale. Identificarea principalelor reglementări interne și internaționale referitoare la drepturile fundamentale. Clasificarea drepturilor fundamentale. Principiile aplicabile drepturilor fundamentale. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 11. Drepturile care asigură libera dezvoltare a personalității umane în jurisprudența Curții Constituționale a României. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 12. Drepturile social-politice în jurisprudența Curții Constituționale a României. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 13. Drepturile social-economice în jurisprudența Curții Constituționale a României. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| 14. Drepturile exclusiv politice în jurisprudența Curții Constituționale a României. Protecției drepturilor și libertăților fundamentale prin intermediul Avocatului Poporului. | Exercițiul, studiul de caz, învățarea bazată pe proiecte | 2ore/seminar/săptămână |
| Bibliografie | | |
| <ol style="list-style-type: none"> 1. Mihaela Simion, <i>Drept constituțional. Suport pentru seminar</i>, pus la dispoziția studenților în format electronic; 2. Fabian Niculae, <i>Drept constituțional și instituții politice, caiet de seminar</i>, vol.I, Editura Universul Juridic, București, 2020; 3. Tudorel Toader, Marieta Safta, <i>Constituția României, ediția a 3-a, decizii CCR, hotărâri CEDO, hotărâri CJUE, legislație conexasă</i>, Editura Hamangiu, 2019; 4. I. Muraru, A. Muraru, V. Bărbățeanu, D. Big, <i>Drept constituțional și instituții politice. Caiet de seminar</i>, Editura C.H. Beck, 2020; 5. Radu Chiriță, <i>Drept constituțional. Drepturi și libertăți</i>, Caiet de seminar, ed. a 4-a revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, 2023. | | |

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt astfel stabilite încât să fie conforme așteptărilor reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi în domeniul aferent dreptului. Fără o bună cunoaștere a noțiunilor de drept constituțional și în principal a locului, rolului și conținutului Constituției, a controlului de constituționalitate sau a drepturilor și libertăților fundamentale, este imposibilă înțelegerea și aplicarea corectă a tuturor celorlalte instituții ale sistemului de drept.

10. Evaluare

| Tip activitate | 10.1 Criterii de evaluare | 10.2 Metode de evaluare | 10.3 Pondere din nota finală |
|------------------------|----------------------------|---|------------------------------|
| 10.4 Curs | <i>Evaluare finală</i> | <i>Examen oral</i> | 80% |
| 10.5 Seminar/laborator | <i>Evaluare pe parcurs</i> | <i>Participare activă la seminarii.</i> | 20% |

10.6 Standard minim de performanță: minim nota 5

Metoda de evaluare: examen oral cu 2 subiecte existente pe biletul extras aleatoriu de student. În funcție de context, pot fi adresate studentului întrebări suplimentare. Fiecare dintre cele două subiecte este notat cu 3 puncte.

Pentru promovarea examenului, studentul trebuie să dovedească prin răspunsul la cele două subiecte de pe biletul extras că și-a însușit cunoștințele fundamentale din domeniul dreptului constituțional, dovedind cunoașterea și înțelegerea noțiunilor și instituțiilor specifice, precum și utilizarea adecvată a limbajului juridic de specialitate în cadrul unei dezbateri. De asemenea, în răspunsurile date, studentul nu trebuie să facă confuzii sau erori grave.

Sudenții cu activitate la seminarii beneficiază de 2 puncte în funcție de prestația acestora pe parcursul semestrului. *Activitatea la seminar este apreciată în funcție de notarea testelor, a lucrărilor prezentate și a intervențiilor avute cu privire la noțiunile însușite din curs, la problemele ridicate în doctrină și în jurisprudență în materia dreptului constituțional.etc.*

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

**Data avizării în departament
departament**

Semnătura directorului de